

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Kursus Semasa Cuti Panjang Sidang 1994/95

Jun 1995

AKU403 - PERAKAUNAN KOS

Masa: [3 jam]

ARAHAN

Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi TUJUH muka surat yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan ini.

Jawab EMPAT soalan sahaja.

- 1.(a) Syarikat MLP telah beroperasi selama 4 tahun. Dari mula lagi MLP telah melaksanakan sistem pengekoskan kerja bagi aktiviti pengeluarannya. Sistem pengekoskan kerja itu dilaksanakan secara berasingan bagi pengeluaran produk A, produk B dan produk C. MLP dahulu hanya mempunyai satu talian pemasangan (assembly line), dan setiap kelompok operasi mengeluarkan hanya 30 hingga 45 unit. Amaun masa, buruh, bahan dan komponen serta penggunaan peralatan dapat diawasi dengan mudah. Bekalan kilang juga dijejak dan dicaj ke setiap kelompok kerja. Item overhead yang lain dicaj menggunakan kadar overhead yang ditetapkan untuk setiap suku tahun. Data kos bagi kerja yang biasa adalah seperti berikut:

Nama produk B

No. Kerja 613

No. produk II

Tarikh 11-12-X2

	Jam	RM
Buruh langsung @ RM16	200	3,200
Masa talian pemasangan @ RM42	16	672
Komponen dan bahagian:		
Motor, 32 @ RM100		3,200
Set komponen, 32 @ RM70		2,240
Overhed, RM24 sejam talian pemasangan	16	384
		<hr/>
		RM9,696
		=====
Unit siap		32
Kos seunit, (RM9,696/32)		RM 303
		=====

.....2/-

Pada tahun lalu permintaan bagi setiap barangan meningkat dengan pesat, dan akauntan kos telah menghadapi beberapa kesulitan untuk mengesan dan merekod kos bagi setiap kelompok. Loji syarikat sekarang mempunyai tiga talian pemasangan, satu bagi setiap barisan barangan. Setiap jenis barangan mempunyai tiga model, dimana perbezaan utama antaranya hanya dari segi kuasakuda motor. Pekerja-pekerja talian dan kebanyakan komponen boleh bertukarganti antara produk-produk.

Dikehendaki

- (i) Apakah hujah-hujah untuk mengekalkan sistem pengekosan kerja?
- (ii) Apakah hujah-hujah untuk menukar kepada sistem pengekosan proses?
- (iii) Buat satu perakuan tentang sistem yang anda pilih, dan terangkan bagaimana sistem yang anda pilih itu akan memenuhi keperluan operasi pengeluaran syarikat.

[15 markah]

- (b) Satu barangan utama dan satu barangan sampingan muncul dari satu proses bersama di Jabatan A. Barangan sampingan kemudian diproses lagi di Jabatan B sebelum dijual. Pemprosesan lanjut bagi barangan sampingan melibatkan RM40 bahan langsung, RM25 buruh langsung dan RM10 overhead kilang. Maklumat lain diberi:

	<u>Kos Pengeluaran</u>	<u>Kos Pemasaran dan Tadbiran</u>	<u>Hasil Jualan</u>
Jabatan A	RM17,500	RM3,600	RM29,000
Jabatan B	RM 75	RM 500	RM 2,500
	<u>Unit Keluaran</u>	<u>Unit Jualan</u>	<u>Inventori Akhir</u>
Jabatan A	14,000	10,000	4,000
Jabatan B	1,500	1,250	250

Dikehendaki

- (i) Sediakan satu penyata pendapatan bagi aktiviti di atas dengan menggunakan kaedah nilai realisasi bersih untuk mengambil kira barangan sampingan.
- (ii) Tunjukkan catatan jurnal yang sewajarnya untuk barangan sampingan.

[10 markah]

...3/-

2.(a) Syarikat Armando mengeluarkan sejenis barangan dengan kos piawai seperti berikut:

Bahan langsung (20 meter @ RM1.35)	RM 27.00
Buruh langsung (4 jam @ RM9.00)	RM 36.00
Overhed kilang diserap (5/6 daripada kos buruh langsung). Nisbah kos boleh ubah kepada kos tetap ialah 2:1	RM 30.00
	<hr/>
Jumlah kos piawai seunit	RM 93.00
	=====

Piawai berasaskan pengeluaran biasa bulanan yang melibatkan 2,400 jam buruh langsung.

Maklumat berikut mengenai bulan Julai, 19X3.

Bahan langsung dibeli (18,000 meter @ RM1.38)	RM 24,840
Bahan langsung digunakan	9,500 meter
Buruh langsung (2,100 jam @ RM9.15)	RM 19,215
Overhed kilang sebenar	RM 16,650

500 unit barangan telah dikeluarkan dan dijual pada harga berjumlah RM60,000 dalam bulan Julai. Tiada sebarang inventori kerja berjalan.

Dikehendaki

- (i) Kirakan seberapa banyak varians yang boleh didapati dari maklumat di atas.
- (ii) Lakukan penghapusan varians-variens bagi bulan Julai. Syarikat Armando memprorata semua varians ke inventori-inventori dan kos barang dijual. Proratakan varians bahan langsung berasaskan bilangan meter, dan proratakan varians kos menukar berasaskan unit pengeluaran (bersamaan barangsiap).
- (iii) Lakukan ringkasan jurnal bagi bulan Julai 19X3.

[17 markah]

(b) Dalam tahun 1982, Syarikat Sterling menukar sistem pengekosannya - daripada kadar overhed untuk keseluruhan loji berasaskan jam buruh langsung kepada sistem yang menggunakan kadar overhed mengikut jabatan. Kadar-kadar overhed jabatan telah menggunakan jam buruh langsung, jam mesin dan nilai bahan langsung untuk menguntuk kos overhed kepada barangan.

Dalam tahun 1992, ketua eksekutif syarikat itu memikirkan tentang kemungkinan menukar kepada sistem ABC. Beliau pernah mendengar bahawa litar hidup sesuatu sistem kos adalah dalam lingkungan sepuluh tahun, lalu beliau kluatir jika sistem kos sekarang tidak lagi menyumbang kepada keperluan syarikat. Beliau juga berpendapat bahawa menukar kepada sistem ABC semata-mata kerana ianya sedang hangat diperkatakan adalah satu langkah yang tidak wajar. Sebarang penukaran haruslah bagi kepentingan ekonomi syarikat.

...4/-

Dikehendaki

Sebagai seorang perunding kepada ketua eksekutif Syarikat Sterling, kenalpastikan faktor-faktor yang harus dipertimbangkan untuk menukar kepada Sistem ABC. Di dalam perbincangan anda, berikan definisi dan huraian ciri-ciri sistem kos yang dikatakan sudah lapuk.

[8 markah]

- 3.(a) Syarikat Jaricho mempunyai dua bahagian, Beta dan Gama. Bahagian Gama mengeluarkan sejenis barangan pada kos boleh ubah RM6 seunit. Ia menjual 150,000 unit barangan itu kepada pembeli luar pada harga RM10 seunit, dan 40,000 unit kepada Bahagian Beta pada kos boleh ditambah 40 peratus. Syarikat Jaricho menggunakan sistem dua-harga pindahan di mana Bahagian Beta hanya membayar kepada Bahagian Gama pada kos boleh ubah. Kos tetap Bahagian Gama ialah RM25,000 setahun.

Bahagian Beta menjual barangsiapnya kepada pembeli luar pada harga RM23 seunit. Kos boleh ubah Beta ialah RM5 seunit (tambahan kepada kos daripada Bahagian Gama.) Kos tetap tahunan Bahagian Beta ialah RM170,000. Tiada sebarang inventori awal dan akhir.

Dikehendaki

- (i) Sediakan penyata pendapatan bagi Bahagian Beta dan Bahagian Gama.
- (ii) Sediakan penyata pendapatan bagi keseluruhan Syarikat Jaricho. Kenapakah pendapatan bagi Syarikat Jaricho secara keseluruhan kurang daripada gabungan angka pendapatan kedua-dua bahagian?
- (iii) Sediakan catatan-catatan jualan (termasuk pindahan antara bahagian) bagi Syarikat Jaricho.

[15 markah]

- (b) Tight Fit mengeluarkan tali pinggang wanita. Pengeluaran dilakukan melalui proses berterusan di mana warna dan saiz dicampur aduk secara rambang. Data kos bagi bulan Oktober adalah seperti berikut:

Kos pengilangan semasa:	
Bahan mentah dibeli	RM 125,000
Bahan mentah diguna untuk pengeluaran	RM 110,000
Kos menukar:	
Buruh langsung	RM 32,000
Overhed kilang	RM 16,000
Kos barang siap dikilang	RM 142,000
Inventori akhir kerja berjalan:	
Bahan	RM 10,667
Kos menukar	RM 5,333
Tiada sebarang inventori mula.	

...5/-

Dikehendaki

Sediakan catatan jurnal dengan menggunakan pengekos tradisional dan Terangkan perbezaan, jika ada, di dalam baki-baki akhir akaun di antar kaedah ini.

[10 markah]

4. (a) Syarikat Tenong mengamalkan perakaunan bertanggungjawab untuk men pengurusnya. Ringkasan laporan prestasi bagi tiga bahagian syarikat i Mac diberikan dibawah ini:

	Bahagian			
	<u>Timur</u>	<u>Tengah</u>	<u>Barat</u>	<u>Jumlah</u>
Pendapatan sebelum peruntukan	RM60,000	RM75,000	RM30,000	RM165,000
<u>Tolak Peruntukan kos:</u>				
Perkhidmatan komputer	(22,000)	(22,000)	(22,000)	(66,000)
Personel	(28,000)	(32,000)	(12,000)	(72,000)
Pendapatan bahagian	RM10,000	RM21,000	RM(4,000)	RM27,000
	=====	=====	=====	=====

Pengurus Bahagian Barat tidak puas hati dengan laporan prestasi dan dengan ura-ura yang bahagiannya mungkin dijumut kerana gagal menunjukkan keuntungan di kebelakangan ini. Beliau merasakan bahawa angka keuntungan yang dilaporkan tidak memaparkan secara saksama keputusan operasi kerana tidaklah adil yang bahagiannya dibebankan dengan kos jabatan servis. Khususnya beliau memandang berat tentang amaun kos perkhidmatan komputer yang dicajkan kepada bahagiannya. Beliau merasa tidak setimpal yang bahagiannya dicaj satu pertiga daripada jumlah kos sedangkan ia hanya menggunakan 20 peratus daripada perkhidmatan yang diberikan. Beliau merasakan bahawa penggunaan perkhidmatan komputer oleh Jabatan Personel harus juga diambilkira di dalam peruntukan kos.

Peruntukan kos adalah berdasarkan taburan pemberian dan penerimaan yang seperti berikut:

Perkhidmatan diberi kepada:

	Personel	Perkhidmatan Komputer	Bahagian Timur	Bahagian Tengah	Bahagian Barat
Perkhidmatan diterima dari:					
Perkhidmatan komputer	40%	-	20%	20%	20%
Personel	-	10%	35%	40%	15%

Dikehendaki

- (i) Kaedah apakah yang digunakan oleh Syarikat Tenong bagi memperuntuk kos Personel dan Perkhidmatan Komputer? Jelaskan.
- (ii) Peruntukkan semula kedua-dua kos perkhidmatan dengan menggunakan satu kaedah alternatif.
- (iii) Rombak semula laporan prestasi untuk mencerminkan peruntukan kos yang dilakukan di (ii).
- (iv) Komen tentang sungutan pengurus Bahagian Barat.

[15 markah]

(b) Sheba Inc. mengeluarkan baju sejuk mengikut pesanan. Dalam bulan Disember, maklumat berhubung dengan Kerja 22 adalah seperti berikut:

Jumlah pengeluaran	300 baju
Kerosakan luar biasa	16 baju
Kecacatan luar biasa	4 baju
Kerosakan biasa	10 baju
Kecacatan biasa	2 baju
Nilai sisaan bagi unit rosak	RM5/baju
Kos kerja semula unit-unit rosak:	
Bahan langsung	RM 18
Buruh langsung	RM 25
OH kilang diserap	RM 5
Jumlah	RM 48

Bahan-bahan skrep telah dijual pada harga berjumlah RM35. Kos untuk membuang bahan baziran ialah RM20. Jumlah kos pengeluaran dikira sebanyak RM7,500.

Dikehendaki

Sediakan catatan jurnal untuk merekod maklumat di atas bila pengekosan pesanan kerja digunakan. Andaikan yang kadar penyerapan overhead kilang mengabaikan kerosakan biasa, kos kerja biasa, dan harga jualan skrep.

[10 markah]

...7/-

- 5.(a) Syarikat Traverse membuat penyalut dinding untuk pelanggan komersial. Di pusat memproses pertama, bahan-bahan utama dicampur mengikut spesifikasi. Di pusat memproses yang kedua, bahan tambahan dimasukkan dan dihalusi sebelum dipindahkan ke pusat memproses yang berikutnya.

Berikut ialah data pengeluaran dan kos bagi bulan Februari. Oleh kerana tindakan industri (mogok) baru-baru ini, tiada kerja berjalan pada awal bulan di kedua-dua pusat memproses.

Di pusat memproses pertama, 1,200 unit dimulakan dimana 800 unit telah siap dan dipindahkan ke pusat memproses kedua. Unit-unit kerja berjalan pada akhir bulan telah pun megandung semua bahan tetapi 50% siap dari segi kos menukar. Dalam bulan Februari, kos bahan langsung dan kos menukar masing-masing berjumlah RM12,000 dan RM6,000.

Pusat memproses kedua telah menanggung RM3,200 kos bahan langsung dan RM3,750 kos menukar dalam bulan Februari. Enam ratus unit telah dipindah ke pusat memproses yang terakhir dan 200 unit masih dikerjakan pada akhir bulan dimana semua bahan telah dimasukkan dan 3/4 dari segi menukar.

Dikehendaki

Sediakan laporan kos pengeluaran bagi bulan Februari bagi kedua-dua pusat memproses.

[15 markah]

- (b) Terangkan bagaimana tiga daripada perkara-perkara berikut boleh timbul:

- (i) varians volum overhed.
- (ii) varians tulin volum margin kasar.
- (iii) varians campuran volum margin kasar.
- (iv) kelok pembelajaran 80%.

[10 markah]

---oooOOOooo---